

istoricului care înșiră fenomenele limbistice de la un moment dat până la altul chiar fără voie trebuie să compare diversele stări ale limbei între dinsele, întinzînd comparația chiar asupra limbilor străine, atunci cînd urmărește prea departe în trecut viața unei limbi, până la acel punct adică (dincolo de care de altfel observarea sa se poate întinde) unde o limbă oarecare se desface împreună cu alte limbi dintr'un trunchiu comun (limba mamă). La gramatica comparată, alături cu compararea, se impune de altfel istoricului tot atît de mult clasificarea diferitelor schimbări ale sunetelor și înțălesurilor, prin urmare o bună doză de tratare științifică, împreună cu descrierea caracterelor specifice și a împrejurărilor (mai ales de cauză) ale fiecărui grup.

8. Raportîndune la cele ce am spus mai sus sub 3 și 4 despre amestecul între cele patru feliuri de viață pe de o parte și între cele trei feliuri de cunoștinți pe de alta, va trebui să recunoaștem că, dupăcum în general nu poate exista niciun gen literar curat fără amestec cu elemente disparate din altele, tot astfel în special la filologie nu putem aădăjdui să cultivăm vreuna din disciplinele ei în chip cu totul separat de elemente eterogene luate din disciplinele surori, ori chiar din știință și din poezie.

Cu toate aceste, separarea cît se poate mai completă între diferitele ramuri filologice, ca și în general între oricare genuri literare, trebuie să ste înaintea noastră ca un ideal la care să tindem, și trebuie să dăm